

Müstəqil yaşamaq, taleyinin sahibi olmaq hər bir xalqın arzusudur. Tarixdə zaman-zaman müxtəlif adlar altında müstəqil Azərbaycan dövlətləri olmuşdur. Buna misal kimi müxtəlif dövrlərdə tarixi Azərbaycan torpaqlarında yaranmış Şirvanşahlar, El-dəgizlər, Ağqoyunlu, Qaraqoyunlu, Səfəvilər dövlətlərinin adını çəkmək olar. Şah İsmayıllı Xə-

lərde Azərbaycan uğrunda əsasen İran şahlığı və Osmanlı sultanlığı arasında müharibələr getmişdir. Azərbaycan xanlıqlara parçalanmış, xanların bir qismi İran'a, bir qismi Osmanlı Türkiyəsinə bac-xərac vermiş, aralarında qarşıdurmadan da yan keçməmişlər.

On səkkizinci əsrde Osmanlı İmperiyasının zəifləməsindən is-

ler tərəfindən işgalini və ilhaqını tezleştirmişdir.

İşte Rusyanın tərkibinə qatılmış Şimali Azərbaycanda və istərsə də İranın işgalində qalmış Cənubi Azərbaycanda sonralar azadlıq, müstəqillik əldə etmək üçün mübarizə həmişə davam etmişdir. Bu mübarizə XX əsrin əvvəlində daha da güclənmişdir.

sının Parlamentində fikir müxtəlifiyyi həddindən çox olmuş, daxili ziddiyətlər nəticəsində 23 ayda 5 dəfə hökumət dəyişilmişdir.

Azərbaycan Demokratik Respublikası rehberliyinin buraxdığı ən böyük və bağışlanılmaz səhv onda olmuşdur ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Milli Şurasının 29 may 1918-ci il tarixli qərarı ilə ermənilərə İr-

bul etdi. Həmin ilin dekabrın 29-da ümumxalq səsverməsi keçirildi, Refendumun bulletenində bir sual qoyulmuşdu: «Siz Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin qəbul etdiyi Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiya Aktına tərefdarsınız?». Ölkəmizdə səsvermə hüququna malik olanların 95 faizindən çoxu dövlət müstəqilliyimizə tərefdar çıxdı. Tezliklə dünyadan nüfuzlu dövlətləri Azərbaycanı müstəqil dövlət kimi tanıdlılar. 1992-ci ilin mart ayının 2-də Azərbaycan Birləşmiş Milletlər Təşkilatına üzv qəbul olundu.

1991-ci ilin oktyabrında ölkəmiz müstəqilliyini əldə etsə də Ermenistanın müdaxiləsi, daxili çəkişmələr, səbatsız rəhbərlik nəticəsində Azərbaycan yenidən öz müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə gəldi. 1920-ci ilin aprelindəkinə bənzər hadisə baş verə bilərdi. Ancaq bu dəfə xalqın güvəncə yeri, arxalandığı tarixi şəxsiyyət vardi. O, xalqı və vətəni darda qoya bilməzdə.

Ötən əsrin sonlarında 70 il hökm sürmüş və 1920-ci ildə Azərbaycanı da tərkibinə birləşdirmiş dünyadan ən nəhəng imperiyası olan SSRİ-nin dağılması Azərbaycana öz müstəqil dövlətinin qurmaq şansı yaratdı.

1991-ci ilin oktyabr ayının 18-də Azərbaycan SSR Ali Sovetinin sessiyası, xalqın tələbi ilə "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiya Aktı" qə-

Qüdrət SƏMƏDOV.

Müstəqillik tariximizin çətin yolu

tainin dövründə Səfəvilər dövləti bütün Azərbaycan torpaqlarını birləşdirmiş, Azərbaycan dili tarixdə ilk dəfə dövlət dili səviyyəsinə yüksəldilmişdir.

Tarixin bütün dövrlərində Azərbaycan ərazisi yadellilərin gözüne yağılı bir tike kimi görünmüştər, onlar daima bu torpaqları ələ keçirməyə çalışmış və bir çox hallarda buna nail olmuşlar. Makedoniyalı İskəndər, Roma imperatorları, Ərəb xəlifələri, sonralar İran şahları, Osmanlı sultانları, Teymurləng və qeyriləri zaman-zaman Azərbaycanı işgal etmiş, müstəqil Azərbaycan dövlətinin yaranmasını bütün vasitələrlə əngəlləməyə çalışmışlar. Hələ qədimdən xalqımızın igid oğulları yadellilərə qarşı həmişə azadlıq mücadiləsi aparmışlar.

On yeddi, on səkkizinci əsr-

tifadə edən Rusiya İmperiyasının nəzəri daha çox cənubi Qafqaza, o cümlədən Azərbaycana yönəlmüşdir. On səkkizinci əsrin sonu, on doqquzuncu əsrin əvvəllerində Rusiya ekspedisiya qüvvələri Cənubi Qafqaza daha intensiv yürüşlərə başlamışlar. İran şahlığı da öz növbəsində Cənubi Qafqazı asanlıqla ruslara güzəştə getmək istəmədiyindən Cənubi Qafqaz uğrunda Rusiya—İran müharibələri başlamışdır.

Nəhayət, 1813-cü ilin Gültəstan və 1828-ci ilin Türkmençay—Rusya—İran müqavilərinə görə Azərbaycan bu iki imperiya arasında bölüşdürülmüşdür. Qeyd edilməlidir ki, həmin dövrə Azərbaycan xanlıqları vahid rəhbərlikdə birləşərək vətənin müdafiəsinə qoşulmamışdır. Bu isə Azərbaycanın yadelli-

Rusiyada 1905—1907-ci il və 1917-ci il fevral və oktyabr inqilablarının baş vermesi Cənubi və Şimali Azərbaycanda müstəqil olmaq ümidi lərini və vətənperver oğulların bu yolda mübarizəsini gücləndirmişdir.

Beləliklə, 1918-ci ilin may ayının 28-də Şimali Azərbaycan özünün müstəqilliyini elan etmişdir. Təessüf ki, 28 may 1918-ci ildə elan olunmuş, müsəlman şərqində ilk demokratik quruluşlu republika olan Azərbaycan Demokratik Respublikası xarici müdaxilə, daxili çəkişmələr, bəy-nəlxalq təminatın olmaması üzündən cəmi 23 ay yaşamışdır. Bu 23 ay ərzində Azərbaycan Demokratik Respublikası bir çox dəyərli isləhatların keçirilməsinə başlayaraq onların bir qismini başa çatdırıbilməmişdir. Azərbaycan Demokratik Respublikası

və ətrafindəki bölgelərdə dövlət yaratmaq imkanı verilmişdir. 1918-ci ilin 29 mayında 9 min kvadrat kilometr Azərbaycan ərazisi ermənilərə xarici qüvvələrin birinci növbədə ABŞ-in, İngiltərənin, Fransanın, Rusiyanın, Osmanlı Türkiyəsinin təzyiqi ilə verilsə də qısa müddətə yene də xarici qüvvələrin yardımını ilə həmin ərazilər 29,743 min kvadrat kilometrə çatdırılmışdır.

Ötən əsrin sonlarında 70 il hökm sürmüş və 1920-ci ildə Azərbaycanı da tərkibinə birləşdirmiş dünyadan ən nəhəng imperiyası olan SSRİ-nin dağılması Azərbaycana öz müstəqil dövlətin qurmaq şansı yaratdı.

1991-ci ilin oktyabr ayının 18-də Azərbaycan SSR Ali Sovetinin sessiyası, xalqın tələbi ilə "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiya Aktı" qə-

Doğma ölkəmizdə

İnformasiya və rabitə xidmətlərinin daha çox hissəsi əhaliyə göstərilib

Dövlət Statistika Komitesinin məlumatına əsasən infor-masiya və rabitə sahəsində 2014-cü ilin ötən 9 ayında təsərrüfat subyektlərinə və əhaliyə 1 milyard 140,5 milyon manatlıq xidmət göstərilib. Göstərilmiş xidmətlər əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,6 faiz çoxdur.

Əhaliyə göstərilmiş infor-

masiya və rabitə xidmətlərinin payı 72,6 faiz təşkil edib. Xidmətlərdən əldə edilmiş gelirlərin 58,8 faizi mobil telefon rabitəsindən yaranıb. 2013-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə bu xidmətlərin həcmi 7,3 faiz artaraq 671,1 milyon manat olub.

Ekoloji qanunvericiliyin tələbləri pozulunda...

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Ətraf Mühitin Mühafizəsi Departamentinin əməkdaşları tərəfindən verilən məlumatata görə oktyabr ayının 1-dən 15-dək ölkə ərazisində ekoloji qanun pozuntularına görə 112 akt və protokol tərtib olunub, nöqsanların aradan qaldırılması üçün icrası məcburi olan 45 müddətli "məcburi göstəriş" verilib.

Ümumilikdə 41 iş üzrə 82495 manat məbləğində cərimə tətbiq edilib, ətraf mühitə dəymış ziyanə görə 13 iş üzrə 1862,61 manat məbləğində iddia qaldırılıb. Ətraf mühitə tullantılarının atılmasına və axıdılmasına görə hüquqi və fiziki şəxslərə 167 iş üzrə 164.148,57 manat məbləğində ödəmə tətbiq edilib. Tədbir görülməsi üçün hüquq-mühafizə orqanlarına 8, icra qurumlarına 20, məhkəmələrə isə 2 iş göndərilib.

QƏBƏLƏ RAYON İCRA HAKİMİYYƏTİ BAŞCISININ 2014-cü İLİN NOYABR AYINDA YERLƏRDƏ KEÇİRƏCƏYİ QƏBULLARIN VƏ GÖRÜŞLƏRİN QRAFIKİ

Tədbirin keçiriləcəyi yaşayış məntəqəsinin adı (şəhər, qəsəbə, kənd)	Tarix	Görüşün keçiriləcəyi yer və vaxtı
Zirik kəndi	04.11.2014	Kənd məktəbi, saat 15 ⁰⁰
Yemişanlı kəndi	11.11.2014	Kənd məktəbi, saat 15 ⁰⁰
Yengicə kəndi	18.11.2014	Kənd məktəbi, saat 15 ⁰⁰
Böyük Pirəli kəndi	25.11.2014	Klub müəssisəsi, saat 11 ⁰⁰

Qəbula dəvet olunurlar: təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və turizm şöbələrinin, hüquqmühafizə orqanlarının, əhalinin sosial müdafiəsi, məşğulluq, gigiyena və epidemiologiya mərkəzlərinin, dövlət sosial müdafiə fondunun, poqtamtin, telekommunikasiya qovşağının, elektrik şəbəkəsinin, yol istismar, baytarlıq, qaz istismar, torpaq və xəritəçəkmə, suvarma sistemləri, meşələrin bərpası və mühafizəsi idarələrinin rəhbərləri.

Oktyabrın 21-də Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) növbəti iclası keçirilmişdir. Komissiyanın iclasında əvvəlcə Azərbaycan Respublikasında növbəti bələdiyyə seçkilərinin vaxtının təyin edilməsi məsələsinə baxılmışdır.

Ölkəmizdə yerli özünüdə rəeetmə institutlarının mövcud olduğu 15 il ərzində zəngin təcrübə qazanlığını, cəmiyyət həyatındaki rolunun iləbilə daha da artdığını vurgulayan MSK sədri Məzahir Pənahov bildirmişdir ki, bələdiyyələrin səlahiyyət müddəti bu ilin sonlarında başa çatır. Seçki məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq až 60 gün əvvəl bələdiyyə seçkilərinin günü təyin edilməsi barədə qərar qəbul olunmuşdur.

Azərbaycan respublikasında növbəti bələdiyyə seçkilərinin günü elan edildi

İclasda bələdiyyə seçkilərinin hazırlanıb keçirilməsi üzrə əsas hərəkət və tədbirlərin «Təqvim Planı» da təsdiq olundu. MSK-nin qərarı ilə vətəndaşların seçki hüquqlarını pozan hərəkətlərin və qərarlardan şikayətlərin araşdırılması məqsədilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvləri və kətbiliyinin əməkdaşları da daxil olmaqla MSK nəzdində 9 nəfərdən ibarət tərkibdə ekspert qrupu da yaradılmışdır. Daire seçki komissiyalarında isə 3 nəfərdən ibarət ekspert qrupu yaradılması komissiyaların öz-

lərinə həvalə edilmişdir.

Komissiyanın iclasında digər məsələlərə də baxılmışdır.

***

Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında Azərbaycan Respublikasında seçki keçiriləcək bələdiyyələrin siyahısı da elan olunmuşdur.

116 sayılı Qəbelə seçki dairesi üzrə 20, 117 sayılı Oğuz—Qəbelə seçki dairesi üzrə Qəbelə rayonunda 9 bələdiyyə, bələliklə Qəbelə rayonu üzrə 29 bələdiyyəyə seçkilər keçiriləcəkdir.

Nadir ATAKİŞİYEV.